

[https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-342-3\(1\)-5](https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-342-3(1)-5)

УДК 330: 338.4:004

МИХАЛЬЧИШИНА Лариса

ПВНЗ «Вінницький інститут конструювання одягу і підприємництва»

<https://orcid.org/0000-0002-2579-3313>e-mail: larysa.mykhalchyshyna@gmail.com**ДЯЧУК Євгеній**

ПВНЗ «Вінницький інститут конструювання одягу і підприємництва»

<https://orcid.org/0009-0005-7326-1409>e-mail: zhenya_dyachuk@icloud.com**НАКОНЕЧНИЙ Олександр**

ПВНЗ «Вінницький інститут конструювання одягу і підприємництва»

<https://orcid.org/0009-0005-7326-1409>e-mail: nakonechnyi.oleksandr.00@gmail.com

УКРАЇНЬСЬКА ІТ-ГАЛУЗЬ: ТЕНДЕНЦІЇ, ВИКЛИКИ ТА СТІЙКІСТЬ ПІД ЧАС ВІЙНИ

У статті досліджені основні аспекти розвитку та стійкості ІТ-індустрії в Україні в контексті війни. Висвітлені особливості української ІТ-галузі та ключові тенденції її розвитку в умовах воєнного стану. Наведені основні різновиди гравців цієї сфери, популярні коди ВЕД, за яким працюють суб'єкти ІТ в Україні, та функціонуючі організаційно-правові їх форми господарювання. Проаналізовано в динаміці ключові показники, які визначають роль ІТ-сектору в економіці країни: кількість суб'єктів господарювання в розрізі основних видів діяльності в ІТ; кількість та структуру ФОП за видами економічної діяльності в ІТ; частка експорту ІТ-послуг у загальному експорті послуг та у ВВП. Визначене місце української ІТ-екосистеми у загальній структурі експорту всіх товарів і послуг за 2023 р. та зазначені основні сектори її розвитку. Наведені ключові виклики для українських ІТ-компаній під час війни, які розподілені на 5 напрямів. Особлива увага приділена стійкості та адаптації ІТ-компаній до воєнних реалій, питанням релокації, психологічній підтримці співробітників, внеску галузі в обороноздатність країни.

Ключові слова: ІТ-галузь, економіка, ІТ-компанії, ІТ-спеціалісти, розвиток, виклики, стійкість.

MYKHALCHYSHYNA Larysa, DIACHUK Yevhenii, NAKONECHNYI Oleksandr

PVNZ "Vinnytskyi instytut konstruiuvannia odiahu i pidpriemnytstva"

UKRAINIAN IT-INDUSTRY: TRENDS, CHALLENGES AND RESILIENCE DURING WAR

The article analyses the state of development of the IT industry in Ukraine under martial law. It is emphasised that the IT sector plays a key role in Ukraine's digital economy, ensuring effective data management, improving communications and supporting organisational processes. Ukraine occupies an important place in the global IT market and has been called the 'Digital Tiger'. The main trends in the development of the IT industry are noted: an increase in the number of IT companies and individual entrepreneurs until 2023, followed by a slowdown in growth due to economic instability and war. The most popular KVEDs among industry players have been identified: 62 ('Computer programming, consulting and related activities') and 63 ('Provision of information services'). The important contribution of the IT industry to Ukraine's economy has been identified: in 2023, the IT ecosystem became the second largest export industry, accounting for 13.2% of total exports and 4% of GDP. However, in 2023, for the first time after six years of growth, there was a decline in IT exports. However, the IT industry remains an important pillar of the economy, demonstrating high resilience and adaptability during the war, and continues to strengthen its position in the digital and cyberspace. The article pays special attention to the impact of martial law on the IT industry. Most companies have successfully adapted to the new conditions, many have relocated, and most plan to return after the end of hostilities. The article identifies the main challenges for IT companies during the war: migration, business adaptation, mobilisation, security threats and financial constraints. The article highlights the importance and necessity of psychological support for IT professionals in wartime to maintain productivity and business sustainability. The article notes the active participation of IT professionals in supporting the army, cyber defence, and volunteer projects, as well as the launch of the B2B platform CodeUA to support cooperation between Ukrainian IT professionals and international clients.

Thus, the Ukrainian IT industry is a stable source of foreign exchange earnings and contributes to the country's digital security. In the future, it is necessary to focus on strategies for adapting business processes and maintaining the psychological state of IT professionals.

Keywords: IT industry, economy, IT companies, IT specialists, development, challenges, sustainability.

Стаття надійшла до редакції / Received 01.04.2025

Прийнята до друку / Accepted 28.04.2025

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

У ХХІ столітті цифрові технології, захопивши світ, досягли значних успіхів в оптимізації транспортних систем, трансформації медичних досліджень та охорони здоров'я, а також у покращенні доступу до освіти. Фундаментом для розвитку цифрової економіки, трансформації суспільства та створення нових можливостей є сфера інформаційних технологій (далі – ІТ). ІТ-системи відіграють важливу роль у

забезпеченні ефективного управління даними, покращенні комунікаційних мереж та підтримці організаційних процесів у різних галузях економіки нашої країни. Нині Україна відіграє ключову роль на ринку ІТ, а впровадження готових продуктів та послуг сприяє розвитку високотехнологічної спеціалізації. В умовах сучасних економічних реалій ІТ-індустрія потребує стабільного та передбачуваного податкового регулювання, залучення інвестицій, підтримки експорту, розвитку людського капіталу, якісної ІТ-освіти майбутніх фахівців, розвитку інновацій та стартапів, що сприятиме досягненню стратегічних цілей, виконанню оперативних завдань та реагуванню на виклики, загрози воєнного стану. Отже, в умовах інтеграції нашої країни в ЄС є потреба у постійному та всебічному аналізі тенденцій розвитку, викликів та можливостей ІТ-сектору.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Дослідженням стану та перспектив розвитку ІТ-галузі в Україні займаються незалежні експерти та науковці: Андрощук Г. [2, 3], Даниленко Ю. [4], Пилипів І. [7], Войтко О., Самойленко В., тощо, а також великі галузеві, медійні агентства (IT Ukraine Association, TopLead [1], TechUkraine [9]), офіси ефективного регулювання (BRDO [6], Incredible Tech), ІТ-кластери (Kharkiv IT Cluster, Kyiv IT Cluster, Lviv IT Cluster [9]) та рейтингові агентства (DOU, Gartner, IDC та Forrester Research).

ВИДІЛЕННЯ НЕВИРІШЕНИХ РАНІШЕ ЧАСТИН ЗАГАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ, КОТРИМ ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ СТАТТЯ

Незважаючи на значну кількість досліджень тенденції розвитку української ІТ-індустрії, питання її розвитку, адаптації в роки війни та досягнення синергетичного ефекту потребують постійно вивчення. Особливу увагу доцільно приділяти дослідженню впливу війни на українську ІТ-галузь через динаміку кількості та структури суб'єктів господарювання, в тому числі і ФОП, за основними видами діяльності в ІТ, аналіз її внеску у ВВП та експорт нашої країни, виявлення основних загроз та можливостей для подальшого розвитку.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Метою статті є висвітлення особливостей української ІТ-сфери, аналіз її місце в економіці країни та ключових тенденції розвитку під час воєнного стану.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

У цифрову епоху ІТ-сфера займає центральне місце, пронизуючи всі аспекти нашого життя. Така інтеграція ІТ у життя українців забезпечує зручність і доступність у повсякденному житті. ІТ-сектор полегшує повсякденну діяльність, надає нові можливості для самовираження, навчання та професійної діяльності, що робить життя українців більш ефективнішим. ІТ-технології трансформують не лише комп'ютерну сферу, але й інші галузі економіки, такі як промисловість, сільське господарство, медицина та торгівля. Їх застосування відкриває нові можливості для вдосконалення процесів та вирішення складних завдань, що стимулює економічне зростання [2].

В українській ІТ-сфері присутні переважно ІТ-компанії (аутсорсингові, аутстафінгові, продуктові), стартапи та компанії, які займаються ІТ-освітою, кібербезпекою, ІТ-консалтингом і ІТ-маркетингом. Аутсорсингові та аутстафінгові компанії – це компанії, які надають послуги з розробки програмного забезпечення, тестування, підтримки та інших ІТ-послуг для замовників з усього світу. Серед найбільших: EPAM Ukraine, SoftServe, GlobalLogic, Luxoft, Intellias, DataArt, Ciklum, Sigma Software, N-iX, ELEKS. Продуктові компанії розробляють власні програмні продукти та сервіси. Найбільші серед них – Ajax Systems, Genesis, Evoplay, ZONE3000, Megogo, Uklon, Plarium, Playtika, Ubisoft [1, 7].

Незважаючи на військовий стан, у 2023 році Україна продовжує зміцнювати свою позицію як провідний гравець у цифровому та кіберпросторі та отримала назву «Цифровий тигр» [1, с. 2].

Українська сфера ІТ, як і інші галузі економіки, класифікується за допомогою КВЕДів, що дозволяє чітко визначити, до якого типу діяльності належить та чи інша компанія чи фізична особа-підприємець (ФОП). Найпопулярнішими кодами ВЕД, за яким працюють суб'єкти ІТ в Україні, є 62 «Комп'ютерне програмування, консультування та пов'язана з ним діяльність», в тому числі 62.01 «Комп'ютерне програмування», 62.02 «Консультаційні послуги з інформатизації», 62.03 «Діяльність, пов'язана з керуванням комп'ютерним обладнанням», 62.09 «Інша діяльність у сфері ІТ та комп'ютерних систем»; 63 «Надання інформаційних послуг», у тому числі 63.11 «Обробка даних, розміщення та пов'язана діяльність», 63.12 «Веб-портали»; 58.2 «Видання програмного забезпечення», у тому числі 58.21 «Видання комп'ютерних ігор», 58.29 «Видання іншого програмного забезпечення» [1, 4].

У 2023 році кількість суб'єктів господарювання ІТ-галузі має чітку тенденцію до зростання (рис. 1). У 2023 р. порівняно з 2018 р. кількість суб'єктів «комп'ютерного програмування, консультування та пов'язаної з ним діяльності» зросла майже на 78,5%, з «надання інформаційних послуг» – вдвічі, а з «видання програмного забезпечення» – майже на 42%.

Рис. 1. Динаміка кількості суб'єктів господарювання ІТ-галузі України за основними видами діяльності 2018-2023 рр.

Джерело: побудовано за даними Державної служби статистики України [5]

За останні два роки тенденція зростання зберіглася: чисельність суб'єктів «комп'ютерного програмування, консультування та пов'язаної з ним діяльності» збільшилась лише на 0,5%, суб'єктів з «надання інформаційних послуг» – на 17%, з «видання програмного забезпечення» – майже на 1,5%. Зниження темпів зростання кількості суб'єктів у ІТ-сфері відбулася передусім через економічну нестабільність, воєнний стан в країні, геополітичні ризики, кадровий дефіцит, регуляторні і податкові зміни, зростання конкуренції.

До повномасштабного вторгнення «росії» українська ІТ-галузь активно зростала, будучи одним із провідних експортерів ІТ-послуг у Європі. Її розвиток забезпечувався як системою освіти, так і перекваліфікацією кадрів, що дозволяло галузі щороку збільшувати обсяги на 25-30% та формувати понад 4% ВВП України. Повномасштабне російське вторгнення стало серйозним випробуванням для ІТ-індустрії.

Як свідчать дані IT Ukraine Association, більшість компаній (понад 95%) успішно пристосувалися до незвичних воєнних умов та забезпечили стабільність роботи. При цьому 70,8% ІТ-компаній в Україні провели незаплановану релокацію (переміщення) у межах країни та за кордон, чверть з них – повну. З компаній, що здійснили релокацію за кордон 81,5% планують повернутися в Україну після припинення бойових дій [2].

Функціонуючими організаційно-правовими формами господарювання суб'єктів в ІТ-сфері України є ФОП, ТОВ, АТ та представництва іноземних компаній. Найпопулярнішою формою для окремих ІТ-фахівців є ФОП, тоді як ТОВ найчастіше використовується для ІТ-компаній, а АТ і представництва характерні для великих компаній з міжнародною діяльністю. В Україні ІТ-фахівці мають три варіанти співпраці з компаніями, кожен з яких має свої особливості. Зважаючи на проєктну специфіку ІТ-індустрії, більшість спеціалістів надають перевагу співпраці як ФОП, а не як наймані працівники. Через специфічну структуру українського ІТ-ринку, де компанії часто поділяються на чисельні юридичні особи для різних видів діяльності, кількість зареєстрованих юридичних осіб у 2023 році досягла 8100.

За даними Держслужби статистики України у 2023 р., кількість зайнятих за КВЕД «62 Комп'ютерне програмування, консультування та пов'язана з ними діяльність» складала 230,3 тис. суб'єктів, з них 224 тис. (97%) ФОП, за КВЕД «63 Надання інформаційних послуг» (обробка даних, розміщення інформації на веб-вузлах і пов'язана з ними діяльність; веб-портали) відповідно 58,5 тис. суб'єктів, з них 56 тис. (95,7%) ФОП [5].

Загальний розподіл ФОП за видами економічної діяльності за три роки, наведений у таблиці 1, свідчить про зосередженість у трьох провідних сегментах: комп'ютерне програмування (майже 65%), надання інформаційних послуг (майже 20%), консультування з питань інформатизації (майже 13%).

У 2023 р. порівняно з 2021 р. кількість ФОП як загальна, так і в розрізі основних видів економічної діяльності збільшилась. Серед них лише чисельність підприємств, що займаються виданням програмного забезпечення (в тому числі комп'ютерних ігор та іншого ПЗ), скоротилася на 1%. До того ж у загальній структурі ФОПів частка підприємств з комп'ютерного програмування, щодо консультування з питань інформатизації та видання ПЗ зменшилася відповідно на 2,2 в.п., 0,5 та 0,1 в.п. Це стало внаслідок зміни у

попиті на ІТ-послуги на внутрішньому та зовнішньому ринках. Також нині спостерігається тенденція до збільшення кількості продуктивних ІТ-компаній. Це свідчить, що більше ІТ-фахівців залучені до роботи у цих компаніях як наймані працівники, а не як ФОП. Відповідно, зменшується кількість ФОПів, які надають послуги з програмування та консультування.

Таблиця 1

**Кількість ФОП України та їх структура за видами економічної діяльності
в ІТ-індустрії за 2021-2023 рр.**

Види економічної діяльності в ІТ-сфері	Роки			Структура, %			Зміна (+, -) 2023 р. порівняно з 2021 р.:	
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	кіль- кості, шт.	структури , в.п.
Комп'ютерне програмування, консультування та пов'язана з ними діяльність	210 644	223 968	224 083	81,1	81,0	78,7	13 439	-2,4
у тому числі:								
– комп'ютерне програмування	169 817	181 037	179 807	65,4	65,4	63,2	9 990	-2,2
– консультування з питань інформатизації	33 645	35 092	35 584	13,0	12,7	12,5	1 939	-0,5
– діяльність із керування комп'ютерним устаткуванням	1 326	1 392	1 508	0,5	0,5	0,5	182	-
– інша діяльність у сфері інформаційних технологій і комп'ютерних систем	5 856	6 447	7 184	2,3	2,3	2,5	1 328	0,2
Надання інформаційних послуг	44 400	47 935	55 922	17,1	17,3	19,6	11 522	2,5
Видання програмного забезпечення	4 761	4 760	4 716	1,8	1,7	1,7	-45	-0,1
Всього	259 805	276 663	284 721	100,0	100,0	100,0	24 916	-

Джерело: за даними Державної служби статистики України [5]

Українські ІТ-екосистема стрімко розвиваються. Українські товари та компанії можна знайти по всьому світу. Деякі з них стали такими великими та всесвітньо визнаними. Основними секторами розвитку української ІТ-екосистеми є CyberTech & Cybersecurity, AI та IoT, HealthTech та AgriTech, EdTech та GovTech (останній моделюється у всьому світі) та багато інших [1]. У 2023 р. ІТ-екосистема стала вже другою за величиною експортною галуззю України, що робить її ключовою складовою національної економіки. На цей важливим експортний сегмент припадає 13,2% від загального експорту (рис. 2). Тоді як протягом майже десяти років аграрний сектор має найвищу частку у загальному експорті товарів і послуг: у 2023 р. його частка склала 43%.

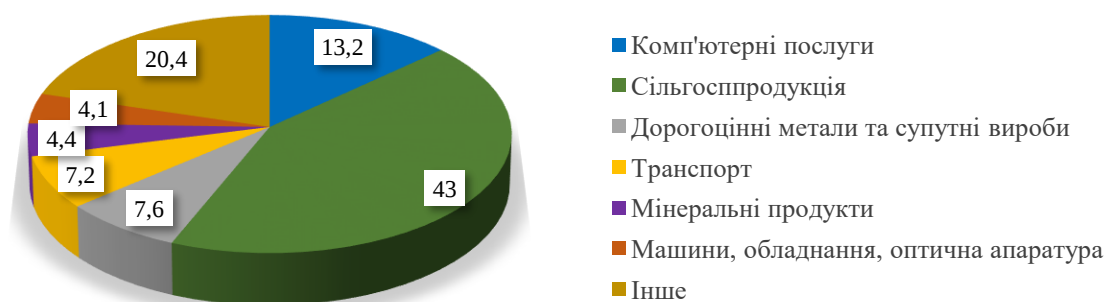

Рис. 2 Структура експорту товарів та послуг України у 2023 р., %

Джерело: побудовано за даними [8]

Як бачимо, ІТ-індустрія є однією з провідних в українській економіці, яка щороку стрімко зростає. За підсумками 2023 року частка експорту ІТ-послуг (комп'ютерних та інформаційних) у загальній структурі експорту послуг склала 41 % (3 712, 9 млн доларів), а у структурі ВВП – 4% (рис. 3). Такі результати стали можливими завдяки ефективній реалізації планів безперервності бізнесу, вчасної релокації команд та диверсифікації центрів розробки в Україні та за кордоном.

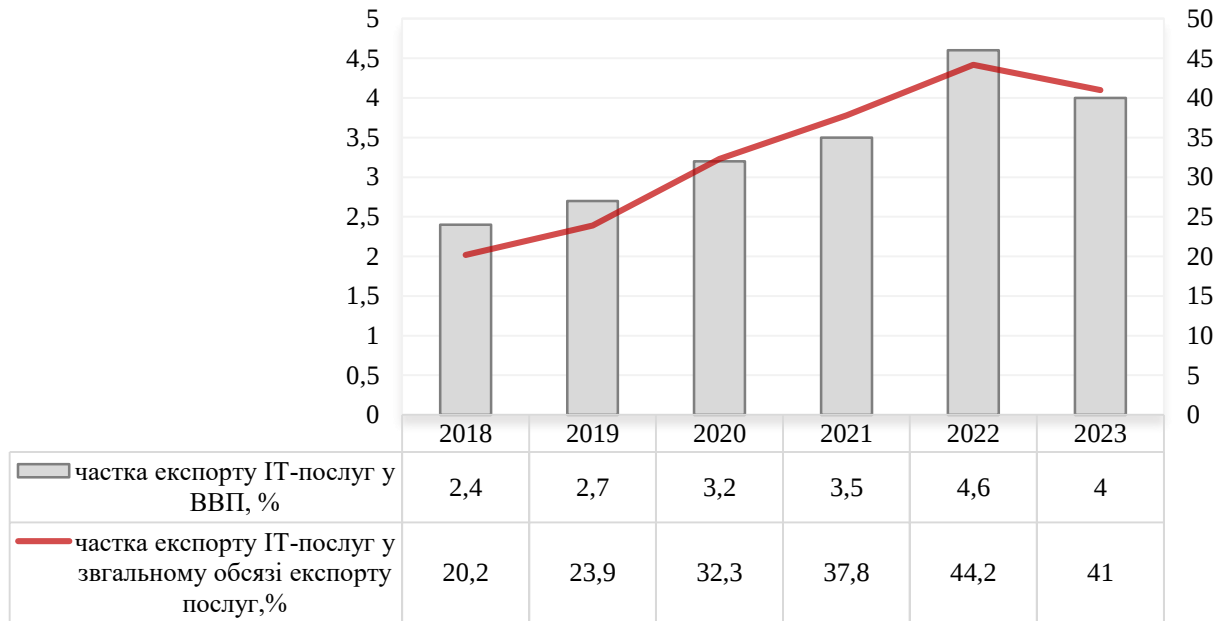

Рис. 3 Динаміка частки експорту ІТ-послуг у ВВП та загальному обсязі експорту послуг України за 2018-2023 рр.
Джерело: побудовано за даними [1, 8]

За останні 6 років частка експорту ІТ-послуг у ВВП зросла на 2 в.п., а в загальному експорті послуг – на 20 в.п. У 2023 році ІТ-експорт та частка галузі у ВВП пережили перший в історії спад після шести років зростання. Проте, загальна динаміка галузі залишається позитивною, з показниками вищими, ніж у 2021 році. Забезпечуючи біля 4% ВВП та генеруючи значні валютні надходження, ІТ-сектор залишається важливою опорою української економіки. На жаль, війна вплинула на обсяги експорту, які, за прогнозами експертів ІТ Research Ukraine, до кінця 2024 року скоротилися на 4-6% порівняно з 2023 роком, досягнувши \$6,3-\$6,45 млрд.[9]

В умовах війни українські ІТ-компанії стикаються з безпрецедентними викликами. Аналіз розвитку ІТ-сфери під час війни дав нам можливість узагальнити та розподілити найбільші виклики для українських ІТ-компаній на п'ять напрямів (рис. 4): міграція, адаптація бізнесу, мобілізація, загрози безпеки, фінансові обмеження.

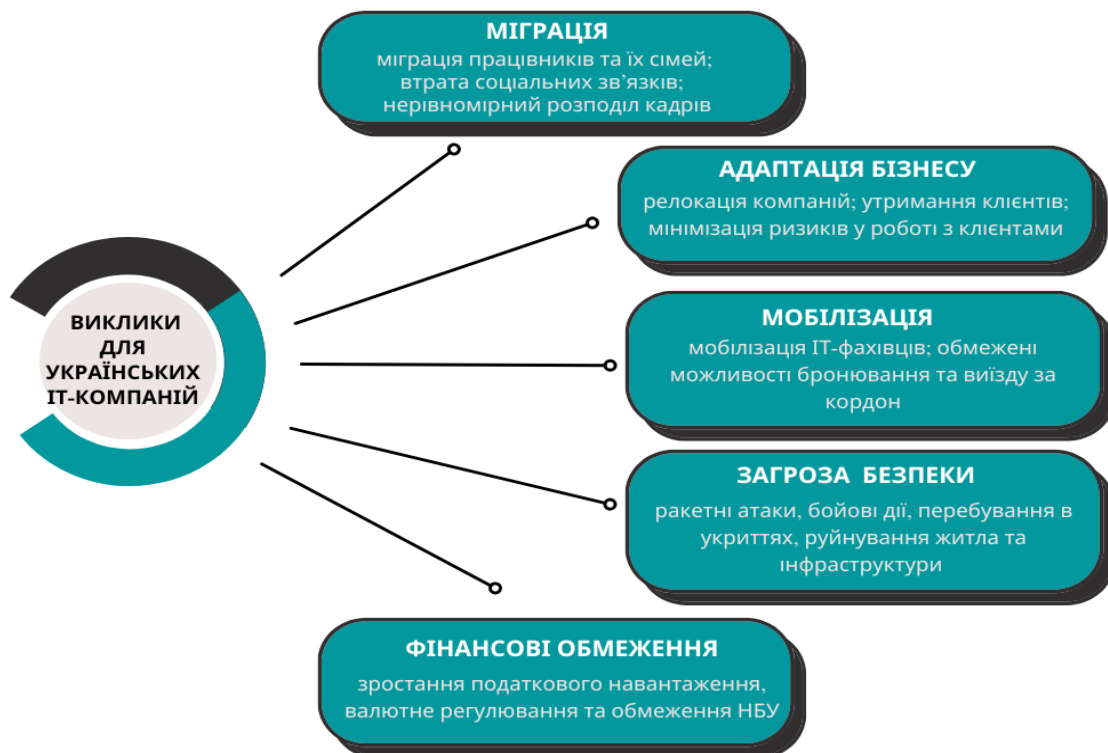

Рис. 4. Ключові виклики для українських ІТ-компаній під час війни

Джерело: сформовано авторами

На нашу думку, ключовим фактором подальшого розвитку та успіху ІТ-компанії є психологічний стан їх працівників, який насамперед проявляється через травму і стрес, невизначеність і тривогу, втрату відчуття безпеки, соціальну ізоляцію, необхідність підтримки. ІТ-компанії повинні усвідомити, що психологічна підтримка працівників – це не просто соціальна відповідальність та допомога, а стратегічна необхідність. Інвестуючи у психологічне благополуччя своїх команд, компанії можуть зберегти та підвищити продуктивність, зменшити відтік кадрів, підвищити стійкість бізнесу, зберегти репутацію компанії. Тому, в умовах війни, психологічний фактор стає не просто важливим, а критично необхідним для розвитку українських ІТ-компаній та ефективного ведення їх бізнесу.

За даними звіту «IT Research Ukraine 2024: стійкість як нова реальність», незважаючи на проблеми, «галузь зберегла штат із 302 тис. ІТ-спеціалістів, з них 238 тис. проживають і працюють в Україні. Кількість українських ІТ-спеціалістів за кордоном дещо знизилася і становить від 62 тис. до 64 тис. осіб. Понад 43% ІТ-спеціалістів мають досвід роботи понад 6 років, а понад 82% обіймають посади Middle, Senior або Lead. За останні три роки, при зниженні відсотка ІТ-спеціалістів у сервісних компаніях, спостерігається зростаюча тенденція до працевлаштування в продуктових компаніях і стартапах. При цьому середній дохід ІТ-спеціалістів в Україні дещо знизився – до \$2 590 на місяць. Разом з тим, 75,6% опитаних повідомили про збільшення витрат на оплату за проживання (орендна плата, оплата комунальних послуг тощо)» [7, 9].

Незважаючи на всі виклики та складність ведення бізнесу в умовах війни, ІТ-галузь продовжує сплачувати податки. Деякі компанії протягом 2022 року сплачували податки наперед, щоб підтримати державу в складний період. Податкова активність компаній та підприємців поки що тримається. Попри зменшення платників податків у 2023 році на 3,1% ІТ-індустрія збільшила сплату податків на 11,5% [1, 10]. Практично всі ІТ-компанії в Україні (97%) залучені до проєктів, що наближають перемогу. Більшість з них (67,6%) мобілізували співробітників та надають всебічну підтримку тим, хто захищає країну [9]. Незважаючи на складну ситуацію, українські ІТ-фахівці демонструють високий рівень професіоналізму та інноваційності, забезпечуючи стабільність та стійкість галузі. Крім того ІТ-фахівці активно залучені до захисту критичної інфраструктури від кібератак, що є особливо важливим в умовах війни. Вони розробляють та впроваджують системи кіберзахисту, котрі допомагають захистити державні та приватні інформаційні ресурси. Багато ІТ-фахівців беруть участь у волонтерських проєктах, розробляючи ПЗ для потреб армії, збору коштів та інших ініціатив. Вони також беруть участь в інформаційній війні, протидіючи ворожій пропаганді та поширюючи правдиву інформацію про події в Україні. У 2024 році воєнні реалії продовжують тиснути на українську ІТ-галузь. Експорт послуг у першій половині року скоротився, а третій квартал продемонстрував найгірші показники з початку повномасштабного вторгнення. Прогнозується подальше падіння експорту до кінця року. Головними факторами спаду залишаються «велика» війна та рецесії технологічного сектору. Але, попри все, українська ІТ-галузь зберігає свою важливість для експорту нашої держави, займаючи друге місце після агросектору з часткою 38%. Найбільші замовники українських ІТ-послуг – США, Велика Британія та країни Європи, причому США є лідером з обсягом 2,4 млрд доларів [7]. За даними асоціації IT Ukraine, близько 95% компаній повністю або майже повністю відновили свою роботу, 77% компаній у більшій мірі зберегли своїх замовників і контракти. Від 50 до 80% спеціалістів залучені до виконання проєктів клієнтів, 70% працюють у безпечних регіонах України, 16% (переважно жінки) працюють за кордоном, 5% задіяні в урядових проєктах та проєктах з кіберзахисту [2, 3].

Дослідження IT Research Ukraine 2024 [9] показує, що в Україні нині функціонує майже 2,2 тис. активних та верифікованих ІТ-компаній, половина з яких надає послуги, що свідчить про їхню вирішальну роль в розвитку української ІТ-індустрії. При цьому 51% керівників компаній планують розширювати свої представництва і понад третина з них мають намір відкрити офіси за кордоном. Українські аутсорсингові ІТ-компанії, шукаючи нестандартні рішення, активно впроваджують інновації: 53% з них оптимізували внутрішні процеси, а 50% вийшли на нові ринки або задовольнили нові потреби клієнтів. Держава також долучається до підтримки розвитку галузі. Так, у листопаді 2024 року Міністерство цифрової трансформації України спільно з Львівським ІТ-кластером запустили B2B-платформу CodeUA, яка об'єднує перевірених українських технічних фахівців із міжнародними клієнтами для реалізації різноманітних проєктів. Ця ініціатива спрямована на сприяння співпраці між іноземними замовниками та українськими підрядниками. Через дану платформу можна замовити послуги у сфері розробки ПЗ, ІТ-консалтингу, кібербезпеки, аналізу даних, дизайну та технічної підтримки.

ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Цифровий фронт української економіки та суспільства є одним з важливих компонентів не лише обраного Україною вектору європейської інтеграції, а й розвитку країни загалом. Серед експортних галузей лише ІТ-індустрія продемонструвала зростання, тоді як інші зазнали значних втрат. Українська ІТ-галузь залишається стабільним джерелом валютних надходжень в економіку країни та допомагає забезпечувати цифрову безпеку країни. Проте за останні роки ІТ-галузь показала незначне уповільнення розвитку. Руйнування інфраструктури, міграція, адаптація бізнесу, мобілізація, загрози безпеки, фінансові обмеження стали основними викликами для українських ІТ-компаній під час війни. При цьому вони демонструють

високу стійкість та адаптивність, зберігаючи контракти та знаходячи нових клієнтів, що сприяє стабілізації економіки в ці складні часи. Головна причина стійкості IT-сфері є висока мобільність IT-спеціалістів та незалежність від виробничих потужностей, які в інших галузях тимчасово недоступні або суттєво постраждали під час воєнних дій. Повномасштабна війна стала серйозним випробуванням для української IT-індустрії, але водночас стимулювала її швидку адаптацію до нових складних умов. З метою підвищення стійкості, ефективності ведення бізнесу в IT-галузі в подальшому необхідно зосередитися на дослідженні стратегій адаптації бізнес-процесів до воєнних умов та методів підтримки психологічного стану IT-фахівців.

Література

1. Digital Tiger: the Power of Ukrainian IT – 2023. Research of IT Ukraine Association, Top Lead and others. URL: [ITU_GT.pdf](#) (дата звернення: 01.03.2025)
2. Андрощук Г. IT-індустрія та цифровий фронт України: стан і перспективи розвитку. Проблеми та перспективи розвитку інноваційної діяльності в Україні: виклики воєнного часу : тези доп. XIV Міжнародний бізнес-форуму. Київ. 23.03.2023. С. 12-16. URL: <https://knute.edu.ua/file/MzEyMQ==/ed3426146432ea2f6837c04fe0c85b86.pdf> (дата звернення: 10.02.2025)
3. Андрощук Г. Цифрова трансформація економіки України в умовах воєнного стану: роль інтелектуальної власності. Збірник матеріалів V Всеукр. наук.-практ. конф. з проблем економіки інтелектуальної власності. Київ: НДІ інтелектуальної власності НАПрН України. 2022. С. 8–16.
4. Даниленко Ю. IT в економіці України. *Speka.media*. Серпень 2023. URL: https://speka.media/it-v-ekonomici-ukrayini-yak-minyalasya-iogo-castka-vpliv-ta-trendi-rinku-za-roki-nezaleznosti-plrw0p?utm_source=google&utm_medium=cpc&utm_campaign=20972733776&gad_source=1
5. Економічна статистика: Кількість діючих суб'єктів господарювання за видами економічної діяльності (2018-2023). Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 25.02.2025)
6. IT-галузь України: огляд результатів за 5 років. Веб-сайт BRDO. 2022. URL: https://brdo.com.ua/wp-content/uploads/2022/11/prezentatsiya_IT-galuz-Ukrai-ny.pdf (дата звернення: 06.03.2025)
7. Пилипів І. Криза, зате стабільно. Чим живе українська IT-галузь на третій рік великої війни? *Економічна правда*. URL: <https://epravda.com.ua/tehnologii/shcho-vidbuvayetsya-na-ukrajinskomu-it-rinku-praci-801791> (дата звернення: 06.03.2025)
8. Тенденції експорту. Зовнішня торгівля (аналітика) (2018-2023). Офіційний веб-сайт Міністерства економіки України. URL: <https://me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&id=388526eb71c3&tag=TendentsiiEksportuInfografika-eksport>
9. Українська IT-індустрія демонструє стійкість в умовах війни: IT RESEARCH UKRAINE 2024. Веб-сайт TechUkraine. Грудень 2024. URL: <https://techukraine.org/2024/12/05/ukrainian-tech-industry-shows-resilience-in-the-face-of-war-it-research-ukraine-2024/>
10. Українське IT у війну: як було, як зараз і які прогнози (дослідження). Веб-сайт AIN.UA. Грудень 2022. URL: <https://ain.ua/2022/12/09/ukrayinske-it-u-vijnu/>

References

1. IT Ukraine Association, Top Lead and others (2023), Digital Tiger: the Power of Ukrainian IT – 2023, available at URL: [ITU_GT.pdf](#)
2. Androshchuk, H. (2023) IT-industriia ta tsyrovyyi front Ukrainy: stan i perspektvyv rozvytku [IT industry and digital front of Ukraine: state of play and development prospects]. *Problemy ta perspektvyv rozvytku innovatsiinoi diialnosti v Ukraini: vykyky voiennoho chasu* [Problems and prospects of innovation development in Ukraine: wartime challenges], XIV Mizhnar. biznes-forumu [International Business Forum], Kyiv, March 23rd, pp. 12-16, available at URL: <https://knute.edu.ua/file/MzEyMQ==/ed3426146432ea2f6837c04fe0c85b86.pdf>.
3. Androshchuk, H. (2022) Tsyfrova transformatsiia ekonomiky Ukrainy v umovakh voiennoho stanu: rol intelektualnoi vlasnosti [Digital transformation of Ukraine's economy under martial law: the role of intellectual property]. *Zbirnyk materialiv V Vseukr. nauk.-prakt. konf. z problem ekonomiky intelektualnoi vlasnosti* [Proceedings of the V All-Ukrainian Scientific and Practical Conference on Intellectual Property Economics], Kyiv, NDI intelektualnoi vlasnosti NAPrN Ukraine, May 27th, pp. 8–16.
4. Danylenko, Yu. (2023) IT in the Ukrainian economy: how its share, influence and market trends have changed over the years of independence. *Speka.media*, available at URL: https://speka.media/it-v-ekonomici-ukrayini-yak-minyalasya-iogo-castka-vpliv-ta-trendi-rinku-za-roki-nezaleznosti-plrw0p?utm_source=google&utm_medium=cpc&utm_campaign=20972733776&gad_source=1
5. The official site of the State Statistics Service of Ukraine (2025), Economic statistics: Number of operating business entities by type of economic activity (2018-2023), available at URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
6. The website of BRDO (2022), Ukraine's IT industry: a review of results over 5 years, available at URL: https://brdo.com.ua/wp-content/uploads/2022/11/prezentatsiya_IT-galuz-Ukrai-ny.pdf
7. Pylypiv, I. (2025) Crisis, but stable. How is the Ukrainian IT industry surviving in the third year of the great war? *Ekonomichna pravda*, available at URL: <https://epravda.com.ua/tehnologii/shcho-vidbuvayetsya-na-ukrajinskomu-it-rinku-praci-801791>
8. The official site of the Ministry of Economy of Ukraine (2025), Export trends. Foreign trade (analytics) (2018-2023), available at URL: <https://me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&id=e3c3c882-4b68-4f23-8e25-388526eb71c3&tag=TendentsiiEksportuInfografika-eksport>
9. The website of TechUkraine (2024), Ukrainian IT-industry demonstrates resilience in wartime: IT RESEARCH UKRAINE 2024, available at URL: <https://techukraine.org/2024/12/05/ukrainian-tech-industry-shows-resilience-in-the-face-of-war-it-research-ukraine-2024/>
10. The website of AIN.UA (2022), Ukrainian IT at war: how it was, how it is now and what are the forecasts (research), available at URL: <https://ain.ua/2022/12/09/ukrayinske-it-u-vijnu/>